

Seweryn Kuśmierczyk

***Bogowie*. Znaczenia ukryte w obrazie filmowym**

Analiza kilku scen z filmu *Bogowie*, w reżyserii Łukasza Palkowskiego, ze zdjęciami Piotra Sobocińskiego jr, pozwala dostrzec znaczenia, które mogą pozostać niedostrzeżone przy pobieżnym oglądaniu filmu. Kryją się one w dialogach, w scenografii, w inscenizacji. Ich zauważenie wymaga uważności w czasie oglądania filmu i zwracania uwagi na wszystkie elementy współtworzące obraz filmowy

W wypadku filmu *Bogowie* dostrzeżenie znaczących szczegółów pozwala lepiej zrozumieć zmagania bohatera filmu, wybitnego kardiochirurga Zbigniewa Religi, dzięki którym udało mu się przeprowadzić pierwszą w Polsce udaną operację przeszczepu serca.

Rozpoczynająca film operacja serca Ewci ma duży wpływ na rozwój dalszych wydarzeń. Warto zwrócić uwagę na znaczenia obecne w kilku scenach następujących bezpośrednio po scenie operacji.

Mająca dramatyczny przebieg operacja kończy się niepowodzeniem. Zbigniew Religa walczy o życie Ewci do ostatniej chwili. W momencie śmierci dziewczynki w warstwie dźwiękowej filmu pojawia się dodatkowy, ważny element. Muzyka zostaje wzbogacona o basowe dźwięki, które widz może odebrać jako odgłos uderzeń serca. Głośniki urządzeń przenośnych słabo odtwarzają niskie tony. Jeśli film jest oglądany na

komputerze posiadającym głośniki niskiej jakości, nieodzwonne staje się podłączenie słuchawek.

Bohater filmu bardzo przeżywa śmierć dziewczynki. Po operacji przechodzi szybko bez słowa obok czekającej na korytarzu matki Ewci, która zaniepokojona podchodzi do drzwi sali operacyjnej. Kiedy zaczyna rozumieć, że jej córka nie żyje, ze ścieżki dźwiękowej znika odgłos bijącego serca.

Czy jest to tylko odzwierciedlenie – na ścieżce dźwiękowej filmu – momentu, w którym matka dowiaduje się o śmierci dziecka? A może to właśnie zatrzymało się z rozpacz serca matki?

Po śmierci Ewci bohater upija się w barze. Pytanie barmanki dotyczy relacji męsko – damskich. Odpowiedź Religi niesie jednak inne znaczenia. Jest jak zapowiedź sprzeciwienia się śmierci człowieka, podjęcia walki o przedłużenie życia chorym na serce. W tej scenie – dzięki dialogowi – bohater przypomina mitologicznego Prometeusza, który wykradł bogom iskrę dającą ludziom życie.

Przesłuchanie Zbigniewa Religi przez Komisję Etyki Lekarskiej w związku ze śmiercią Ewci, które ma miejsce w następnej scenie, odbywa się w dużej akademickiej auli, choć mogłoby odbyć się w mniejszym pomieszczeniu. Jaki jest cel takiej wykorzystania w tej scenie takiej scenografii?

Może dziesiątki pustych miejsc za bohaterem filmu stanowi informację o pacjentach, którzy zmarli, ponieważ kardiochirurdzy nie potrafili im pomóc? A może są to miejsca dla chorych, którym mogliby przedłużyć życie? Wpadające przez okna światło przywołuje obecność światła w malarstwie barokowym, wprowadzając do sceny znaczenia metafizyczne. Tak zaprojektowana scenografia tworzy kontekst dla

wypowiedzi Zbigniewa Religi, który mówi do członków komisji, że operacja przeszczepu serca mogła uratować dziewczynce życie.